

Les 1 Verhaal en geschiedenis

Kerntekst: 2 Timoteüs 3:16-17

Doel van de les

Weten begrijpen hoe personen, verwickelingen, scenario's, standpunten, en historische achtergronden een gedenkwaardig verhaal creëren in de Bijbel.

Voelen de gelegenheid koesteren om bekend te raken met personen uit de Bijbel en lessen te leren uit hun leven.

Doen de levenslessen die in de Bijbel worden verteld ter harte nemen en de heilige Geest de ruimte geven om hun levens erdoor te laten veranderen.

Schema

1. Verhalen die relevant zijn voor vandaag (zondag, maandag)

A. Net als bij andere verhalen gaan bijbelverhalen over personen die handelen en reageren op omstandigheden en situaties. In welk opzicht zijn de bijbelverhalen uniek? Waarom zijn deze verhalen, ook al was de tijd en plaats heel anders dan onze tijd, toch zo belangrijk?

2. Voelen: een gevonden schat (dinsdag, woensdag, donderdag)

A. De autoriteit van de Schrift als het Woord van God geeft de bijbelverhalen een scherpte die andere verhalen niet hebben. Door welke standpunten worden ze van onschatbare waarde?

B. Waarom is het zo belangrijk dat de heilige Geest deze verhalen interpreteert?

C. Welke dilemma's komen we tegen in het leven waardoor we meer kunnen leren uit de levenslessen van deze bijbelse figuren?

Samenvatting: We kunnen ons voordeel doen met het bestuderen van bijbelse figuren en hoe zij omgingen met de uitdagingen in hun leven, door na te denken over de manier waarop zij wel of niet godvruchtige principes toepasten in de keuzes die ze maakten in het leven. Hun verhalen leren ons om erop te vertrouwen dat we samen met God elke dag de uitdagingen kunnen aangaan.

Stap 1 – Motiveren

Kerngedachte voor geestelijke groei: God is actief aan het werk, niet alleen maar in de grote lijnen van de geschiedenis, maar ook in de levens van individuen.

Alleen voor groepsleiders: Benadruk dat God bezorgd is om het lot van de naties, volken en planeten, maar ook dat hij heel goed in staat is om voor elk detail in ons leven te zorgen als wij ons aan hem overgeven.

“Een patroon ontdekken waar er geen is.” Wanneer je op deze zin zoekt via Google dan krijg je talloze hits. En als je de resultaten onderzoekt dan vind je uiteraard een rijke schakering aan advertenties van personen die je dingen willen verkopen die je niet nodig hebt, van koelkasten tot angora konijnen. Maar als je verder kijkt dan de uitstalling aan waren van alle internetverkopers dan vind je ook voorbeelden van de vele manieren waarop mensen proberen een patroon te ontdekken in de betekenis van het universum en van hun eigen leven. Het diepe verlangen naar betekenis en patronen komt in eindeloos veel vormen naar voren, van heel bijgelovig tot ronduit vreemd: astrologische geboorteschema's, bizarre speculaties over de voorouders van de Britse koninklijke familie, allerlei quizen en testen waarvan verondersteld wordt dat zij ons dingen duidelijk maken over de vraag waarom we hier zijn. Met andere woorden, ze vertellen ons verhalen om dingen te verklaren.

Het goede nieuws is dat God ons nooit het verlangen geeft naar iets dat niet bestaat. Er is betekenis en een patroon, maar om die te ontdekken buiten het door God geïnspireerde verhaal is een zekere manier om het bij het verkeerde eind te hebben. Wij maken deel uit van Gods verhaal. En God wil dat wij deel uitmaken van zijn verhaal. Hier wordt het beter geformuleerd: “God houdt van je en heeft een prachtig plan met je leven.”

Bespreek met de groep: Op welke manier zie je Gods verhaal in jouw verhaal terug?

In welk opzicht is jouw leven een weerspiegeling van Gods plan?

En hoe past het in het grote reddingsplan?

Stap 2 – Ontdekken

Bijbelcommentaar

I. De plot: “Heb je ook op mijn dienaar Job gelet?”

(Kijk met de groep eens naar Job 1:1-12).

Het boek Job draait om een streek en een historisch moment die verder niet nadere beschreven worden in het Oude Testament. De exacte locatie van Us bijvoorbeeld is discutabel. Job is één van de weinige helden in het Oude Testament die noch Israëliet was, noch in de voorvaderlijke lijn van de Israëlieten voorkwam. Toch wordt nergens anders het naast elkaar bestaan van de natuurlijke en bovennatuurlijke wereld zo duidelijk als in het boek Job.

Job wordt beschreven als een man “die rechtschappen en onberispelijk was, hij had ontzag voor God en meed het kwaad” (Job 1:1).

In onze huidige wereld wordt van deze kenmerken niet hoog opgegeven. Tegenwoordig wordt gezegd: “De aardige jongens komen altijd achteraan.” Mensen raken hun baan kwijt als zij de waarheid zeggen, of hun geweten volgen in plaats van met de meerderheid mee te gaan.

Dit was niet het geval met Job. “Hij was de aanzienlijkste man van het Oosten” (vs. 3) staat er. In een wereld waar rijkdom en macht vaak door de war wordt gehaald met wijsheid, intelligentie en deugd, was Job rijk, machtig, wijs, intelligent en deugdzaam. En hij wist waar hij het vandaan had, ook al was hij zich niet bewust van de geestelijke strijd die zich afspeelde rond zijn persoon.

Job vreesde God en raadpleegde hem ook in de minder belangrijke dingen van zijn leven. Maar waarschijnlijk heeft hij zelf nooit beseft dat hij het onderwerp van gesprek was in de hemelse sferen. Er wordt verslag van gedaan in Job 1:6-12 en plotseling is de grote strijd heel duidelijk aanwezig. Bovendien was hij ook het speerpunt. De houding van Job ten opzichte van het kwaad was dat hij het uit de weg ging, hij wilde er niets mee te maken hebben. Dit was de reactie die voortkwam uit rechtvaardig gedrag, maar dat was geen garantie dat dit wederzijds was. Wanneer God actief werkzaam is in ons leven dan probeert satan dat ook te zijn. Wij kunnen allemaal net als Job betwist gebied worden in de strijd tussen goed en kwaad, die wij gewoonlijk het grote conflict noemen. Dit is de plot die we meestal aantreffen, zelfs in de meest alledaagse verhalen in de Bijbel.

Overweeg het volgende: Hoe letterlijk moeten we de gedachte nemen dat geestelijke krachten aan het werk zijn achter de coulissen, zoals dat wordt benoemd in Job 1:1-12. Waarom is dat van belang?

II. Karakter: wat wel en wat niet te doen en te zijn.

(Kijk met de groep naar Genesis 39:6-12).

Zoals al eerder is gezegd, zijn de verhalen in de Bijbel niet zo maar verhalen. Alle bijbelverhalen gaan over mensen die proberen een leven te leiden, waarin God centraal staat, terwijl dat in de wereld erom heen niet het geval is. En soms falen ze. Welk gedrag zij ook hebben – en welke keuzes die ze daarbij ook maken – de gevolgen zijn duidelijk te zien in de ontwikkeling van hun karakter.

In een deel van Jozef’s verhaal dat we vinden in Genesis 39:6-12, vinden we een typisch verslag van een jongeman die slaagt tegen alle verwachtingen in, “als een vis in het water” in “een

wereld die hij niet heeft gemaakt.” Maar het succes van Jozef was niet alleen het gevolg van zijn dapperheid, intelligentie en bekwaamheden, hoewel hij om succes te hebben die eigenschappen wel moest bezitten volgens wereldse maatstaven.

De Bijbel weerlegt deze manier van denken over wat succes nu eigenlijk is door te laten zien wat de sleutel was bij Jozef. “God zegende het huis van die Egyptenaar omwille van Jozef” (Genesis 39: 5). Net als in het boek Job trok de aanwezigheid van goedheid en Gods zegen ook het tegenovergestelde aan, hier in de vrouw van Potifar en haar bijzondere plannen voor Jozef. Voor bepaalde mensen zou dit alweer een staaltje van goed geluk zijn geweest. Maar toen Jozef werd geconfronteerd met dit dilemma, keek hij er in de eerste plaats naar vanuit Gods standpunt, waarbij hij zich afvroeg wat hij voor eeuwig zou verliezen als hij zou toegeven aan deze verleiding.

Overweeg het volgende: God maakt altijd deel uit van de verhalen in het Oude Testament, ook al lijkt het erop dat hij niet direct handelt. Zijn standpunt wordt altijd gepresenteerd. Is Gods standpunt ook altijd duidelijk door jouw leven heen?

Stap 3 – Toepassen

Alleen voor groepsleiders: Benadruk dat liefde cruciaal is voor het leven, en in Gods liefde zien we liefde in al haar volmaaktheid.

Vragen ter overdenking:

Waarom worden waarheden die God aan ons wil leren vaak gecommuniceerd door verhalen of geschiedenissen? Deze methode zien we in het Nieuwe Testament, maar ook in het Oude. De basis voor de christelijke boodschap ligt in de vier evangeliën, die allemaal bestaan uit verhalen, en ook weer verhalen in verhalen bevatten, ofwel gelijkenissen.

Noem wat het allergrootste verhaal is dat ten grondslag ligt aan alle verhalen van de Bijbel. De namen veranderen, ook de personen, maar het thema van het grote conflict loopt als een draad door elk verhaal heen. Wat is het nut om één en hetzelfde verhaal in verschillende vormen te vertellen?

Praktische vragen:

Heel veel mensen beschouwen de verhalen van de Bijbel als iets dat “heel lang geleden in een sterrenstelsel ergens ver weg” heeft plaats gevonden om maar eens een populaire zinsnede te gebruiken. En ja, de gebeurtenissen waarover de Bijbel vertelt, hebben plaatsgebonden in een wereld die heel anders was dan de onze, vooral voor ons die leven in het seculiere Westen, waar zowel godsdienst als traditie over het algemeen niet zoveel waarde meer hebben. Hoe kunnen wij mensen zover brengen dat zij de weerstand die zij in eerste instantie misschien hebben terzijde te schuiven en de Schrift serieus nemen om hen zo te laten zien dat er een grote levens veranderende kracht in verscholen ligt?

Wij hebben als christen allemaal ons eigen verhaal over wat God gedaan heeft in ons leven. Wat is de kracht van getuigen, zowel voor anderen als voor onszelf?

Waarom moeten wij ons soms opnieuw herinneren aan ons eigen getuigenis?

Stap 4 – Creatief

Alleen voor groepsleiders: de volgende activiteit is bedoeld om te benadrukken hoe centraal het grote verhaal - namelijk het grote conflict – is ten opzichte van de andere verhalen en geschiedenissen in de Bijbel.

Denk nog eens na over de essentie van het thema over het grote conflict. Benadruk dat het een conflict is tussen de agenda van satan – zoals zelfzucht, de bereidheid om het eigen ik te promoten zonder aan God of aan anderen te denken, het geloof dat het doel alle middelen heiligt, enzovoort – en de agenda van God, waarin voornamelijk zelfopoffering, geduld, vrede en nederigheid op de voorgrond staan.

Vraag de groep om hiervan voorbeelden uit de Bijbel te noemen en om ze zo kort mogelijk samen te vatten. Vraag wie of wat de satanische kijk op het leven vertegenwoordigt en wie of wat Gods kijk erop vertegenwoordigt.

Op welke wijze weerspiegelen deze gebeurtenissen het grote conflict?

Hoe past dit in het grote verhaal?